

СОНЦЕ І ОЗЕРО, ЩО ЄДНАЮТЬ СЕРЦЯ: ЧАРІВНА ПОДОРОЖ У СВІТ ОСОБЛИВИХ ДІТЕЙ

Осмоловська О. *Сонце в озері твоєму*. Видавничий центр «12». 2016.

32 с.

Олена Осмоловська у художньому творі «Сонце в озері твоєму» пропонує читачам чуттєвий і водночас зворушливий погляд на дитячий світ людей з особливими потребами. Вона розкриває історію двох дітей – Анатолія, який має синдром Дауна, та Аїди, аутистки, – через казкову призму, де магія і дитяча наївність переплітаються з питаннями про сенс життя, самотність і прагнення зрозуміти навколишній світ.

З першого погляду, історія здається казковою пригодою, де чарівні істоти – маленькі гноми Санні та Лейн – стають провідниками для дітей у світ реального і фантазійного. Саме через цих істот діти знаходять зв'язок між своїм внутрішнім світом і зовнішнім. Вони допомагають героям вийти за межі свого особливого сприйняття та подолати бар'єри, які стоять між ними і суспільством.

Основним художнім досягненням О. Осмоловської є здатність передати відчуття власного простору кожного з героїв: Анатолій і його любов до води, озера, де він може пливти без жодних обмежень, та Аїда, яка захоплюється сонцем. Ці символи – озеро й сонце – ніби відображають сутність їхніх характерів і душевний стан. Через них авторка витончено передає внутрішній світ дітей із синдромом Дауна та аутизмом, роблячи його доступним і зрозумілим для читача.

Сонце і озеро як основні символи вказують на контраст між Аїдою та Анатолієм, а також на те, що, попри їхні відмінності, кожен з них має свій унікальний спосіб відчувати життя. Озеро для Анатолія – це місце, де він знаходить спокій і свободу; у воді він вільний від будь-яких обмежень, відчуває себе впевнено і гармонійно. Аїда ж, навпаки, притягується до сонця, яке символізує для неї джерело тепла й світла, відчуття комфорту і затишку. Ці образи допомагають авторці розкрити світогляд своїх героїв, пояснити їхні мрії, страхи і бажання. Таким чином, світ у книзі стає не лише місцем дії, але й відображенням емоційного

стану персонажів, зокрема їхнього прагнення до прийняття і взаєморозуміння.

Поряд із цим, О. Осмолівська піднімає серйозну соціальну тему інклюзії. У творі йдеться про знущання та неприйняття дітьми з вадами з боку однолітків. Ця проблема подана делікатно, але водночас глибоко – через образи головних героїв, які не здатні на зло і зберігають внутрішню чистоту. Такий підхід створює сильний контраст із їхніми кривдниками і викликає у читача співчуття та бажання захистити таких дітей.

Символічним є те, що в книзі використані ляльки, що робить її не просто казкою, а «книгою-грою». Через ігровий елемент О. Осмолівська дозволяє дітям і дорослим відчувати себе частиною цієї історії, зануритися в неї й побачити світ очима особливих дітей. Це новаторський підхід, що робить твір не тільки літературним, але й терапевтичним засобом для розуміння та прийняття інших. О. Осмолівська зуміла знайти тонкий баланс між складними соціальними темами й магією дитинства. Твір говорить мовою, зрозумілою як дітям, так і дорослим, викликаючи у них різні емоції. Для дітей це може бути цікава казка з дивовижними героями та інтригуючими подіями, тоді як дорослі можуть побачити глибший сенс у розкритті внутрішнього світу дітей з особливостями розвитку та відчувати біль і несправедливість, з якими стикаються такі діти у суспільстві.

Герої книги, Анатолій і Аїда, стають символами «дітей Сонця і Дощу» – термінами, які О. Осмолівська використовує як метафори для передачі їхньої особливої природи. Образи сонця й води допомагають передати не лише індивідуальні риси героїв, але й їхнє глибоке прагнення зрозуміти світ і бути зрозумілими. Ця подвійність – одночасно щось просте і глибоке – є визначальною рисою стилю О. Осмолівської: вона створює метафори, які легко сприймаються дітьми і водночас несуть багатозначний зміст для дорослого читача.

Особливого значення в творі набуває питання інклюзії. О. Осмолівська підходить до нього з розумінням і чуйністю, зображуючи світ через призму казки, де присутні як добрі, так і злі персонажі. Чарівні істоти – Санні, Лейн та їхня мама – допомагають Анатолію та Аїді зрозуміти, що вони можуть існувати в цьому світі, навіть якщо їх не завжди сприймають і розуміють. Авторка майстерно показує, як взаємодія з іншими впливає на дітей, відкриваючи їм нові

горизонти, попри їхні відмінності від звичайних дітей. Вона показує, що всі люди, незалежно від особливостей, мають потребу в дружбі, підтримці та можливості виразити себе.

Проблематика твору доповнюється тим, що О. Осмолівська говорить про дітей, які не здатні чинити зло. Анатолій і Аїда залишаються незаплямованими негативним досвідом і жорстокістю, з якими їм доводиться стикатися. Їхня внутрішня доброта стає основним меседжем книги, закликаючи до глибокого переосмислення ставлення до «інших». Авторка ненав'язливо пропонує читачам задуматися над тим, що саме є джерелом зла: не особливості розвитку, а відсутність толерантності і розуміння з боку суспільства.

Варто звернути увагу і на структурні особливості книги. Окрім тексту, вона містить ляльок, що робить її водночас «книгою-грою». Цей елемент вводить читача в світ героїв не лише через слово, але й через образ, що особливо важливо для дитячої аудиторії. Завдяки лялькам діти можуть відчувати себе частиною казки, і, можливо, навіть зрозуміти, що такі діти, як Анатолій і Аїда, живуть серед нас і потребують прийняття. Книга стає засобом комунікації між світом людей з особливими потребами та звичайним світом, через яку О. Осмолівська намагається подолати упередження і страх перед незнайомим.

Ще однією значущою особливістю твору є його універсальність. Хоча він написаний як дитяча казка, його ідейний зміст підходить для широкої аудиторії. Дорослі читачі можуть знайти у ньому відповіді на складні питання про ставлення до інших, прийняття, роль суспільства у формуванні толерантності. О. Осмолівська відкриває перед нами світ, де різні люди можуть жити гармонійно, якщо знайдуть спільну мову.

«Сонце в озері твоєму» – це більше, ніж просто казка. Це потужний, зворушливий твір, який закликає до людяності та емпатії. Авторка створила історію, що може змінити сприйняття світу, допомагає розширити горизонти і зрозуміти, наскільки важливе прийняття та підтримка. Цей твір збагачує дитячу літературу, адже він не лише захоплює сюжетними лініями, але й пробуджує бажання бути добрішими й уважнішими до інших. О. Осмолівська нагадує, що кожна дитина заслуговує на любов і розуміння, незалежно від того, якою є її реальність. Це твір дає можливість замислитися над тим, наскільки важливою є підтримка для людей з особливими потребами. О. Осмолівська створює

унікальну атмосферу, де фантазія і реальність співіснують, допомагаючи розкривати сутність людяності, доброти і прийняття. Твір «Сонце в озері твоєму» є важливим внеском в українську літературу, адже він змушує задуматися про те, як суспільство сприймає тих, хто відрізняється від інших, та нагадує, що справжня краса – це краса душі.

Література

1. Осмолівська О. Сонце в озері твоєму. Видавничий центр «12». 2016. 32 с.